

Метела Г. Д.*

**РОЛЬ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ В РОЗВИТКУ
ХЕРСОНСЬКОЇ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОЇ СПОРТИВНОЇ
ШКОЛИ № 6 ХЕРСОНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

У статі схарактеризовано роль матеріально-технічної бази в розвитку позашкільного навчального закладу. Визначено організаційно-управлінські заходи, що впливають на розвиток освітнього середовища на прикладі діяльності Херсонської дитячо-юнацької спортивної школи № 6 Херсонської міської ради.

Вивченню питання розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні, його організації та підтримці державою останніми роками присвячено низку наукових досліджень. Так, окреслена нами проблема є предметом наукових пошуків фахівців у галузі фізичного виховання та спорту, зокрема: Л. В. Волков, Г. Г. Мазурашу, Ю. П. Мічуда, М. О. Олійник, С. О. Моїсєєв. Проте ідеї, розроблені ними, так і не отримали належного втілення через фінансування організації дитячо-юнацького спорту за залишковим принципом. Окрім того, процес функціонування позашкільних навчальних закладів потребує залучення додаткових бюджетних і позабюджетних ресурсів, у першу чергу, для зміцнення матеріально-технічної бази. Адже створення безпечних умов проведення навчальних занять, розвиток обдарованих вихованців, досягнення ними високих спортивних результатів залежить не лише від професійної компетентності педагогів і здібностей юних спортсменів. Тому зміцнення матеріально-технічної бази дитячо-юнацької спортивної школи є одним із завдань керівника навчального закладу цього типу.

Метою статті є обґрунтування актуальності діяльності директора позашкільного навчального закладу в стратегічному плануванні розвитку як матеріально-технічної бази закладу, так і інших напрямів управління.

Фундаментальною ланкою спорту вищих досягнень є підготовка дітей та підлітків у дитячо-юнацьких спортивних школах. Дитячо-юнацька спортивна школа (далі – ДЮСШ) – позашкільний навчальний заклад спортивного профілю, який забезпечує розвиток здібностей вихованців в обраному виді спорту, створює необхідні умови для гармонійного виховання, фізичного розвитку, повноцінного оздоровлення, змістовного відпочинку і дозвілля дітей та молоді, самореалізації, набуття навичок здорового способу життя, підготовки спортивного резерву для збірних команд України.

Наявність висококваліфікованих тренерських кадрів і сучасної матеріально-технічної бази є основними компонентами з низки необхідних умов, що забезпечують розвиток дитячо-юнацького спорту.

* © Метела Г. Д.

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

Херсонська дитячо-юнацька спортивна школа № 6 Херсонської міської ради була заснована 1 вересня 1987 року як позашкільний навчальний заклад спортивного профілю. ДЮСШ № 6 є юридичною особою і діє на підставі статуту, належить до комунальної власності. Засновником є територіальна громада міста. Керівництво, фінансування, матеріально-технічне забезпечення закладу здійснюється управлінням освіти Херсонської міської ради.

В організаційну структуру ДЮСШ № 6 входить 5 відділень з видів спорту: волейбол пляжний, гімнастика художня, кікбоксінг, плавання, стрибки на батуті. У 84 навчальних групах займається 1500 дітей, підлітків і молоді.

Матеріально-технічна база закладу площею 862 квадратних метри містить у своїй структурі кабінет практичного психолога, медичний кабінет, роздягальні, душові, службові приміщення, а також спортивну базу: плавальний басейн розміром 12,5 м x 6 м, спортивний і тренажерний зали.

На спортивній базі школи займається тільки 36 груп відділення плавання, 48 груп з інших видів спорту працюють в спортивних залах чотирнадцяти загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв м. Херсона. Тому перед директором закладу щорічно постає управлінська задача: забезпечити місце тренувальних занять для кожної групи, забезпечити навчально-тренувальний процес сучасним спортивним обладнанням та інвентарем з метою подальшого зростання спортивної майстерності учнів і підготовки висококласного спортивного резерву, поліпшити умови проведення навчально-тренувальної роботи.

Проте, як свідчить досвід функціонування нашого та інших закладів спортивного профілю, з кожним роком все більше загострюється питання фінансового забезпечення фізичної культури та спорту. Як наслідок, діяльність спортивних шкіл поступово втрачає стабільність, гарантовану фінансову та матеріально-технічну державну підтримку. На жаль, дитячий спорт при формуванні бюджету фінансується за залишковим принципом, а основна частина коштів, що виділяються на утримання ДЮСШ № 6, припадає на забезпечення оплати праці та покриття комунальних платежів.

З метою подолання окресленої проблеми, починаючи з 2001 року, виникла необхідність розробляти та впроваджувати у життя поетапні стратегічні програми розвитку ДЮСШ № 6: I етап – 2002–2008 роки, II етап – 2009–2011 роки, III етап – 2012–2014 роки. Ці програми були погоджені та схвалені управлінням освіти Херсонської міської ради, а також її депутатським корпусом. Для їх ефективної реалізації виникла потреба в залученні додаткових джерел фінансування діяльності навчального закладу, зокрема від організації додаткових освітніх послуг; за рахунок коштів спонсорів та меценатів, благодійних надходжень; надходження з інших джерел. З цією метою були відкриті платні групи з плавання, художньої гімна-

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

стики та загальної фізичної підготовки, які успішно працюють і нині.

Перший етап реалізації Програми (2002–2008 роки) дозволив залучити до розвитку матеріально-технічної бази, у тому числі й придбання спортивного обладнання та інвентарю з різних джерел 439,9 тисяч гривень, місцевого бюджету – 214,7 тисяч гривень, позабюджетних коштів школи – 135,3 тисяч гривень. Окрім цього, Міністерство молоді та спорту України виділило для відділення стрибків на батуті ДЮСШ № 6 два сучасних на той час батуту та спортивний інвентар на суму 89,9 тисяч грн. Завдяки коштам місцевого бюджету було здійснено замінену системи знезараження води в басейні; замість використання рідкого хлору встановлено сучасну й безпечну для дітей систему знезараження води; поліпшено стан спортивного обладнання та спортивного інвентарю відділень художньої гімнастики, волейболу, кікбоксінгу, плавання і стрибків на батуті.

Виконання завдань II етапу Програми впродовж 2009–2011 років забезпечило подальший розвиток ДЮСШ № 6. За ці роки вдалося провести капітальний ремонт даху закладу, поліпшити умови для тренувальних занять відділення художньої гімнастики, плавання, придбати обладнання для кікбоксінгу. Заклад чергового разу отримав від Міністерства молоді та спорту України батут «Євротрамп» і додатково спортивний інвентар для стрибків на батуті на суму 109,7 тисяч гривень і, головне, – у 2010 році було встановлено першу чергу сонячних колекторів для підігріву гарячої води для душових плавального басейну. У 2011 році на базі стрілецького тиру Херсонської загальноосвітньої школи № 45 введено в дію спеціалізовану залу для кікбоксінгу, що дозволило поліпшити умови для занять цим видом спорту. Таким чином за три роки дії програми на модернізацію та розвиток ДЮСШ № 6 було витрачено 677,5 тисяч гривень, зокрема: з державного бюджету – 109,7 тисяч гривень, з місцевого бюджету – 335,0 тисяч гривень, з позабюджетного фонду – 232,8 тисяч гривень.

Упродовж III етапу реалізації Програми розвитку матеріально-технічної бази ДЮСШ (2012–2014 роки) було залучено більше 600,0 тисяч гривень як місцевого бюджету, так і позабюджетних коштів. Так, у 2012 році завдяки допомозі депутатів Херсонської міської ради у II Таврійському мікрорайоні введено в експлуатацію ще один спеціалізований зал для кікбоксінгу, у приміщенні ванни басейну проведено капітальний ремонт підвісної стелі. У 2014 році було встановлено другу чергу сонячних колекторів для підігріву гарячої води, що дозволило басейну працювати впродовж всього навчального року, незалежно від термінів опалювального сезону. Завдяки встановленим сонячним колекторам плавальна підготовка юних плавців у 2014–2015 навчальному році почалася з 1 вересня, чого не було попередніх майже 20 років. Нині завершено роботи щодо заміни

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

всіх вікон будівлі на енергозбережувальні, для відділення стрибків на батуті придбано дві батутні сітки та комплект пружин на суму 52 тисячі грн., а для відділення волейболу пляжного придбано 26 м'ячів. У свою чергу, зала художньої гімнастики та спортивна зала басейну обладнані новими килимовими покриттями, також придбано плавальні дошки.

Для подальшого здійснення статутних завдань ДЮСШ № 6, поліпшення та певної модернізації навчально-спортивної бази нами визначені пріоритетні напрями розвитку навчального закладу на 2015–2016 роки, якими передбачається створення сучасного волейбольного майданчику в II Таврійському мікрорайоні, придбання спортивного інвентарю для всіх відділень школи, забезпечення умов для рівних можливостей дітей в отриманні якісної освіти з фізичної культури і спорту.

Робота над підвищенням ефективності використання фінансових ресурсів, які залучаються для забезпечення діяльності ДЮСШ № 6, зміцнення матеріально-технічної і спортивної бази дозволило підвищити якість навчально-тренувальної роботи, а вихованцям школи – отримати високі спортивні результати.

Утілення в життя задумів привело до постійного зростання рівня освітньої діяльності. Майже 20 тисяч дітей навчилися плавати, підготовлено ціле сузір'я чемпіонів України, Європи, світу, Олімпійських ігор.

За роки свого існування ДЮСШ № 6 стала справжнім лідером серед спортивних шкіл Херсонщини. За рейтингом це один із десяти найкращих спортивних закладів України.

Особлива гордість школи і Херсонщини – видатний спортсмен України, заслужений майстер спорту України зі стрибків на батуті Юрій Нікітін, який у ДЮСШ № 6 пройшов шлях від новачка-початківця до переможця Олімпійських ігор (з 1988 по 2004 рік), а саме: чемпіонат Світу 1994 р. – 3 місце, чемпіонат Європи 1994 р. – 2 місце, чемпіонат Європи 2002 р. – 1 місце в командних змаганнях, чемпіонат Світу 2003 р. – 3 місце в синхронних стрибках, 3 місце в командних змаганнях, Володар Кубку Світу 2004 р., чемпіонат Європи 2004 р. – 1 місце в індивідуальних і 1 місце в синхронних стрибках, нарешті XXVIII Олімпійські ігри 2004 р. (м. Афіни) – здобув звання чемпіона.

Ще один випускник ДЮСШ № 6, Денис Вражкін, майстер спорту України міжнародного класу зі стрибків на батуті, став чемпіоном Європи у 2002 р, на кубку світу 2002 р. зайняв 2 місце, у чемпіонаті Європи 2003 р. завоював бронзову нагороду; він – переможець II Всеукраїнських спортивних літніх ігор, неодноразовий чемпіон та призер України; тривалий час входив до складу збірної команди України.

Олександр Наконечний, Віталій Фронюк – майстри спорту України зі стрибків на батуті, бронзові призери чемпіонату Європи, теж входили до складу збірної команди України.

Сьогодні школа пишається досягненнями наступного

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

Максимом Волянським, майстром спорту міжнародного класу, членом основного складу збірної команди України, володарем Кубка світу 2012 року в синхронних стрибках, бронзовим призером чемпіонату Європи; Валентиною Ляховською, майстром спорту міжнародного класу, чемпіонкою Європи серед молоді в індивідуальних стрибках.

Школа також пишається чемпіонами України Миколою Просторовим, Богданом Шупером, Василем Ляховським.

Кожне відділення має своїх лідерів. Так, секція з волейболу пляжного – призерів всеукраїнських змагань, переможців чемпіонатів області: Олександр Шкільнюк та Євгена Стасенко. Гордість школи з кікбоксингу: майстер спорту міжнародного класу Дмитро Романенко, кандидати в майстри спорту Яна Чищенко, чемпіони та призери чемпіонатів світу, Європи та України Олександр Черненко, Денис Диренко, Сергій Путілов.

Відділення плавання – самий масовий вид спорту в школі, у навчальних групах займається 900 вихованців. Його лідером є Єлизавета Мерешко, майстер спорту міжнародного класу України, член збірної параолімпійської команди України серед спортсменів з ураженням опорно-рухового апарату, яка на чемпіонатах України за 2012–2014 роки виборола 16 золотих та 5 срібні медалі та встановила рекорди України на дистанціях 50, 100 метрів та 400 метрів вільним стилем, 100 метрів на спині. У 2014 році на чемпіонаті Європи дівчина виборола 4 золоті, 2 срібні нагороди, встановила рекорд Європи на дистанції 100 м вільним стилем.

Альона Савченко, кандидат у майстри спорту, член збірної параолімпійської команди України серед спортсменів з ураженнями опорно-рухового апарату, на чемпіонатах України за 2012–2014 роки виборола 9 золотих нагород, 11 срібних та 2 бронзові та встановила рекорд України на дистанції 100 метрів брасом.

Відділення художньої гімнастики теж має своїх лідерів. Це переможці міжнародних та Всеукраїнських змагань, майстри спорту України Регіна Андреева, Вікторія Соболев, Ольга Сокольська, Таїсія Горб.

У 2013 році вихованці ДЮСШ № 6 взяли участь у 7-ми чемпіонатах світу та Європи. У цих змаганнях у складі збірних команд України виступало 10 спортсменів школи, якими здобуто 2 золоті, 2 срібні та 1 бронзова медалі. Загалом у чемпіонатах України брало участь 163 вихованця, які здобули 42 перших, 18 других та 20 третіх місць. У 15 обласних змаганнях 596 вихованців вибороли 108 перших, 92 других та 93 третіх місць.

У 2014 році сім вихованців ДЮСШ № 6 брали участь у чемпіонатах світу та Європи, де вибороли 4 золотих нагороди, 3 срібних і 1 бронзову та встановили рекорд Європи у плаванин.

За 27 років існування школи колектив високопрофесійних тренерів-викладачів охопив велику кількість дітей. Досвід

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

роботи нашої школи доводить, що, не зважаючи на економічні труднощі в Україні, є можливим досягнути практичних результатів у створенні сучасної матеріально-технічної бази через зосередження зусиль та фінансових ресурсів засновника, закладу, благодійників і держави.

Потапова Л. В.*

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

У статті розглядається питання доцільності створення сучасного інформаційно-освітнього середовища шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітній практиці. Висвітлюються аспекти корекційно-освітньої роботи педагогів з дітьми із затримкою психічного розвитку за допомогою комп'ютерних технологій.

Згідно з Національною стратегією розвитку освіти на 2012–2021 роки інтеграція України до світового освітнього простору здійснюється завдяки пошуку ефективних шляхів підвищення якості освіти, модернізації змісту освіти і її організації адекватно світовим тенденціям.

Закон України «Про освіту» вказує на те, що розвиток освіти повинен базуватися на використанні нових прогресивних концепцій, упровадженні в навчально-освітній процес сучасних педагогічних технологій, науково-методичних досягнень, відмові від авторитарної педагогіки [5].

Нова модель освіти покликана переорієнтувати навчально-виховний процес на становлення духовно-здорової творчої особистості, здатної продуктивно мислити, вирішувати проблеми сьогодення й майбутнього. Удосконалення системи освіти та виховання відбувається відповідно до принципів гуманізації, індивідуалізації і передбачає максимальне врахування особистісних та психофізичних особливостей дітей і створення таких умов навчання й виховання, які б сприяли своєчасному й повноцінному всебічному розвитку особистості дитини.

Розвиток технологій стрімко змінює й стандарти дошкільної освіти. Згідно з нормативними документами, які регламентують упровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у діяльність дошкільного навчального закладу, а саме: Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства на 2001–2015 роки» № 537-V від 9.01.2007 р.; Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» № 926/2010 від 30.09.2010 р.; Наказ МОН України «Правила використання комп'ютерних програм у навчальних закладах» № 903 від 2.12.2004 р.; Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової програми впровадження у навчально-

* © Потапова Л. В.